

му приносить онжък ползъ, спорядъ труда и разноскы-ты, кои-то е той полагаль за тѣхъ досега.

За да могжть да отговаряять наши-ты народны училища на мѣсто-то ни спорядъ духа на врѣмѧ-то, трѣбва всжду да ся постараемъ да ся раздѣлять всички училища изъ отечество-то ни на три ряда и за всякой единъ да ся наряди по една обща программа на науки-ты, спорядъ както ся найде за добро-то на мѣсто-то ни и спорядъ стъпеня на народно-то ни развѣтіе. Това може да стане съ съгласіе и одобреніе на общани-ты и съ всеобще споразумѣніе на учители-ты на единъ общъ учителски съборъ, или и на нѣколко частны областны съборы, споразумѣны помежду си.

Като ся распорядять тый и снабдять съ по еднѣ общѣ программѣ училища-та ни, тогась трѣбва да вниквамы добре въ избора на учители-ты, ако сѫ способни и достойны и ако ся наемать да испльняватъ дѣлности-ты си тѣкмо спорядъ программѣ-тѣ, за въ кое-то училище гы избирамы, тый да имъ повѣрявамы наши-ты сынове за да гы приготавливать за по-добъръ животъ.

Нѣ учитель-ть колко-то и да быль ученъ, колко-то и да е способенъ да прѣдава науки-ты спорядъ наложенї-тѣ му программѣ, той пакъ не е Св. Духъ, та да може да вдѣхне на ученицы-ты нѣкотъ отъ науки-ты както трѣбва, ако нѣма при себе нуждны-ты спомагателны срѣдства за тѣхъ, за примѣръ, въ прѣдаваніе Землеописаніе и Исторіѣ той не бы могъль да расправи на ученицы-ты каква е земя-та, какъ ся движи тя и въ какво отношеніе ся намира къмъ другы-ты небесны тѣла, и не бы могъль да имъ на-сочи гдѣ кое мѣсто ся намира или гдѣ кое събитіе е станжало, ако нѣма въ училище-то нуждны-ты земны клѣбъ, харты и др. т.; той не бы могъль да покаже на ученицы-ты си какъ става това или онова явленіе отъ Физикѣ-тѣ, ако не бы ималъ прѣдъ себе нуждны-ты инструменты за тѣжъ наукѣ; а това сѫщѣ-то е и съ Хымії-тѣ и съ Математикѣ-тѣ и съ другы още нѣкотъ науки. Освѣнъ тыя за да бы могъль учитель-ть въ прѣдаваніе всякой прѣдмѣтъ да го расказва на ученицы-ты си пълно и вразумително, той трѣбва да има за това на свое расположение въ училище-то пълна книжница отъ разны учены и учебны книги, отъ кои-то да